

Nr 22.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående inredande av en hiss i Lunds universitets historiska museum; given Stockholms slott den 20 januari 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

N. J. F. Almkvist.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 januari 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMEIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Almkvist anför härefter:

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag anvisade 1917 års riksdag till ändrad inredning m. m. av förutvarande zoologiska institutionsbyggnaden vid universitetet i Lund för inrymmande därstädes av universitetets historiska museum samt mynt- och medaljkabinettet på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 105,436 kronor. Det inredningsarbete, som på grund härav igångsattes, omfattade emellertid icke hela den ifrågasvarande byggnaden. För att åstadkomma vissa besparingar hade nämligen i den plan för arbetet, som låg till grund för propositionen i ämnet, ett uppskov med vindsvåningens inredande för dess blivande ändamål förutsatts.

I en till det större akademiska konsistoriet i Lund ingiven, av ritningar, kostnadsberäkningar och belysande fotografier åtföljd skrivelse anhöll sedermera föreståndaren för historiska museet, professorn S. O. H. Rydbeck, att

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 1 saml. 17 häft. (Nr 22.)

Inredande av hiss i Lunds universitets historiska museum.

konsistoriet måtte bland riksdagspetita till 1927 års riksdag upptaga ett anslag av 53,050 kronor, eventuellt 49,300 kronor, till historiska museet för reparation av takstolen och förändring av vindsvåningen samt till värmeledning och hiss. Till stöd för framställningen, i vad den rörde inredande av hiss i museet, anförde Rydbeck följande:

Ett krav, som sedan flera år tillbaka står på dagordningen, är anskaffandet av en kombinerad person- och varuhiss i det för ändamålet redan befintliga hisschaktet. Medel till densamma voro anvisade i det av statsmyndigheterna beviljade anslaget till den stora ombyggnaden 1917—18. På grund av kristiden fördubblades emellertid priset på hissen och av det för ändamålet beviljade anslaget åtgick dessutom större delen till nämnda ombyggnad. Av anslaget återstår endast 1,095 kronor. Enligt bifogade anbud har hisskostnaden nedgått till 7,725 kronor, d. v. s. ungefär till den ursprungliga summan. Härtill måste emellertid läggas en summa av 560 kronor för motorns apterande vid hisstrumman m. m. Således skulle kostnaden för hissen beräknas till 8,285 kronor eller om man tillägger cirka 10 procent för kontrollantaryvode och oförutsedda utgifter omkring 9,100 kronor. Frändrages härifrån det redan befintliga, reducerade hissanslaget, 1,095 kronor, blir slutsumman för hissansläggningen 8,000 kronor.

Kanslersämbetet hemställde, sedan de akademiska myndigheterna avgivit tillstyrkande utlåtanden, om avlåtande till 1927 års riksdag av proposition om beviljande av ett extra anslag å 53,050 kronor för de av Rydbeck föreslagna reparations- och inredningsarbetena vid ifrågavarande museum.

Vid ärendets anmälan inför Kungl. Maj:t den 4 januari 1927 (åttonde huvudtiteln, punkten 86) framhöll jag till en början nödvändigheten av att åtgärder för fullföljande av reparations- och inredningsarbetena inom museibyggnaden snarast vidtoges samt anförde därefter följande:

Emellertid nödgas jag under nu rådande förhållanden föreslå en inskränkning i det framlagda programmet, nämligen så tillvida, att jag anser att med anskaffandet av den i framställningen omförmälda kombinerade person- och varuhissen bör ännu något anstå. Enligt framställningen skulle för ändamålet av det år 1917 anvisade anslaget ännu återstå 1,095 kronor, men jämlikt den utav riksräkenskapsverket för budgetåret 1925—1926 lämnade budgetredovisningen står detta belopp icke längre till förfogande.

Kostnaderna för arbetena hava beräknats till 53,050 kronor. Dragas härifrån de till omkring 8,000 kronor i ansökningen beräknade kostnaderna för hissansläggningen, skulle återstå ett belopp av 45,050 kronor eller i runt tal 45,000 kronor, med vilket belopp anslag för ändamålet torde böra äskas.

I enlighet med departementschefens hemställan föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att till vissa ändrings- och reparationsarbeten i den av Lunds universitets historiska museum disponerade byggnaden i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet företedda ritningar och kostnadsförslag för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 45,000 kronor. Detta förslag vann ock riksdagens bifall.

I skrivelse till det större akademiska konsistoriet i Lund har nu professor Rydbeck anhållit, att konsistoriet måtte utverka, att ett å nyssnämnda anslagsbelopp uppkommet överskott å 9,567 kronor 85 öre finge, jämte ett från 1917 års anslag kvarstående överskott å 1,095 kronor 92 öre, eller tillsammans 10,663 kronor 77 öre, användas till inredande av en kombinerad person- och varuhiss m. m. i historiska museets byggnad.

Professor Rydbeck anför i sin skrivelse följande:

Till inredning av historiska museets vindsvåning beviljade 1927 års riksdag ett belopp av 45,000 kronor. Visserligen är inredningsarbetet ännu icke i alla detaljer slutfört, men det visar sig likväl redan nu, att till dess fullbordande icke åtgår ett högre belopp än 35,432 kronor 15 öre. Ett överskott uppstår alltså på 9,567 kronor 85 öre.

Allt sedan frågan om universitetets historiska samlingars förflyttande till den nuvarande museibygnaden väcktes, har det utgjort ett önskemål, att en kombinerad person- och varuhiss skulle anbringas i byggnaden. Vid museibygnadens inredning år 1918 ingick också en dylik hiss i programmet. På grund av de stegrade priserna blev man emellertid nödsakad att tillsevidare avstå från hissen. Av anslaget till denna återstod nämligen endast en mindre summa, uppgående till 1,095 kronor 92 öre, vilket belopp ännu kvarstår å hisskontot. Denna summa jämte det färdigbyggda hisschaktet är allt, som finnes kvar av den projekterade hissen.

Under åtskilliga år har sedan dess anslag begärts för fullbordande av nämnda hiss. Frågan har blivit ännu mera brännande, sedan nu även vindsvåningen inretts för museiändamål, så att fornsaker äro inrymda i byggnadens samtliga fyra våningar. Behovet understrykes ytterligare därav, att expeditionslokalerna äro förlagda till bottenvåningen och att trapporna till de övre våningarna, särskilt till vindsvåningen äro synnerligen obekväma. (Steghöjden är i bottenvåningen 17 cm., 1 tr. upp 17,5 cm., 2 tr. upp 20 cm.). För transport av tyngre föremål måste hissanordningen anses vara ofrånkomlig.

Enligt föreliggande anbud belöper sig kostnaden för en dylik kombinerad person- och varuhiss till	kronor	7,520:—
Kostnaderna för hisstrummans påbyggnad och isolering, järnbalkar, murningsarbeten m. m.	»	1,775:—
Kostnaden för 4 hissdörrar i schaktet	»	800:—
Målning av hissdörrar, kontrollantarvode och oförutsedda utgifter	»	568:77
	Summa kronor	10,663:77

Av överskottsmedel från vindens inredning återstår	kronor	9,567,85
Å det gamla hisskontot kvarstår	»	1,095:92

Summa kronor 10,663:77

Dessa sammanlagda medel, 10,663 kronor 77 öre skulle alltså enligt infortrade anbud täcka alla med hissanordningen förknippade kostnader.

Den verkställda utredningen har vitsordats av universitetets drätselnämnd och framställningen tillstyrkts av filosofiska fakultetens humanistiska sektion, varefter det större akademiska konsistoriet i skrivelse till kanslern anhållit

om utverkande av proposition till 1928 års riksdag i överensstämmelse med Rydbeck's förslag.

Kanslern har i skrivelse den 2 december 1927 gjort framställning om avlåtande av proposition i berörda hänseende, över vilken framställning byggnadsstyrelsen den 15 december 1927 avgivit utlåtande och därvid förklarar sig icke hava något att för sin del i ärendet erinra.

Departement-
schefen.

Det nu föreliggande förslaget finner jag väl motiverat. Jag har genom besök å ort och ställe övertygat mig om de olägenheter, som äro rådande på grund av saknaden av en hissordning. Dess fullbordande skulle i hög grad underlätta arbetets gång inom museet. Att hissordningen ej medtogs bland de ändringsarbeten, om vilka framställning gjordes till 1927 års riksdag, berodde på önskvärdheten att i största mån nedbringa kostnaderna. Då nu en besparing uppstår å anslaget, synes hinder från denna synpunkt ej böra möta. Genom ett bifall till förevarande förslag torde det sedan flera år fortgående arbetet på inredandet och iordningställandet av historiska museets i Lund nya lokaler få anses fullbordat och museet stå fullt färdig att till alla delar fylla sitt ändamål. Vad kostnadsfrågan beträffar, räknar professor Rydbeck med en besparing å 1,095 kronor från det av 1917 års riksdag anvisade anslaget. Såsom jag förut erinrat, står detta belopp emellertid ej längre till förfogande. Nu tillgängliga överskottsmedel utgöra alltså enligt utredningen 9,567 kronor 85 öre. Kostnaderna för hissens anordnande beräknades år 1926 till omkring 9,100 kronor, och uppskattas nu till 10,663 kronor 77 öre. Det förefaller mig, som om det skulle vara möjligt att inom ramen för berörda överskottsmedel å 9,567 kronor 85 öre inrymma de nu för hissordningen erforderliga utgifterna. Riksdagens medgivande till att dessa överskottsmedel tagas i anspråk för ändamålet torde emellertid vara erforderligt.

Jag får därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till anordnande av en kombinerad person- och varuhiss i Lunds universitets historiska museum må tagas i anspråk det överskott å 9,567 kronor 85 öre, som uppkommit å det av 1927 års riksdag anvisade reservationsanslaget till ändrings- och reparationsarbeten i nämnda museum.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

E. Meurling.